

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Paavo Tervo
Riippusillantie 2
81700 LIEKSA

Asiamies
Ramboll Finland Oy
Puutarhakatu 9
70300 KUOPIO

Puhdistettavan alueen sijainti

Puhdistettava alue sijaitsee Lieksan kaupungissa osoitteessa Riippusillantie 2, 81700 LIEKSA.

Puhdistettavan alueen kiinteistötunnus on 422-010-0014-0001.

Kiinteistön omistaja

Paavo Tervo
Riippusillantie 2
81700 LIEKSA

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta on tullut vireille Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen 27.11.2025. Ilmoituksen täydennys vastaanotettiin ELY-keskuksessa 3.12.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

Pohjois-Karjalan ELY-keskus ei ole aikaisemmin antanut lausuntoja tai päätöksiä nyt puheena olevan kohteen maaperän pilaantuneisuustutkimuksista tai puhdistamisesta.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- 27.11.2025 päivätty Ramboll Finland Oy:n ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.
- 26.11.2025 päivätty Riippusillantie 2, Lieksa, Öljyvahingon kunnostuksen toimenpideraportti, Ramboll Finland Oy.

Neuvottelut ja tarkastukset

Pohjois-Karjalan ELY-keskus, ilmoituksen tekijän asiamies ja Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ovat neuvotelleet kiinteistön maaperän puhdistamiseen liittyvistä seikoista syksyn useita kertoja vuoden 2025 aikana.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Ilmoituksen mukaan kiinteistöllä sijaitseva omakotitalo on rakennettu 1970-luvun lopussa ja se on ollut asuinkäytössä koko historian ajan. Maanalainen lämmitysöljysäiliö on sijainnut rakennuksen itäpäädyn edustalla, piha-alueen maaperässä. Lämmitysöljysäiliöstä on mennyt putkiyhteydet rakennuksen asuintilojen yhteydessä sijaitsevaan pannuhuoneeseen. Syksyllä 2025 havaittiin maanalaisen öljysäiliön vuoto, kun kesäkuussa säiliöön lisätty 1000 litraa kevyttä polttoöljyä oli hävinnyt säiliöstä ilman merkittävää lämmityksen aiheuttamaa kulutusta. Maanalainen lämmitysöljysäiliö poistettiin maaperästä 17.9.2025, jolloin säiliön pohjassa todettiin reikä ja arvion mukaan suurin osa 1 000 litrasta kevyttä polttoöljyä oli vuotanut maaperään.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohde sijaitsee Lieksan kaupungin asemakaava-alueella, jossa se on osoitettu erillispientalojen alueeksi (AO). Kohdekiinteistöllä on asuinkäytössä oleva omakotitalo. Kiinteistön nykyiseen käyttöön ei ole suunnitteilla muutosta.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Maaperätiedot

Ilmoituksessa kerrotaan, että kiinteistön piha-alue on nurmipintainen poistetun lämmitysöljysäiliön ympäristössä ja sadevedet imeytyvät maaperään. Asuinrakennuksen eteläreunalla, autokatoksen edusta on laatoitettu ja kiinteistölle johtava tie on sorapintainen. Alueen maanpinta viettää loivasti itään. Täyttökerroksen alapuolinen perusmaa on havaintojen perusteella hiekkaa ja hiekkamoreenia.

Pinta- ja pohjavesitiedot

Ilmoituksen mukaan kohdetta lähin pintavesistö on noin 350 metrin etäisyydelle itään/kaakkoon sijoittuva Lieksanjoki. Kohdekiinteistön länsi- ja eteläpuolella, Kainuuntien ja Riippusillantien reunoilla on pintavesiojat. Puhdistustyön havaintojen perusteella ojiin ei ole kulkeutunut öljyä sattuneen öljyvahingon seurauksena.

Kohteessa tehtyjen kairatutkimusten perusteella pohjaveden pinnan arvioidaan olevan noin 6,0-6,5 metrin syvyydessä maanpinnan tasoon nähden. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on noin kymmenen kilometrin päässä idässä (Ruunaa 1E, 0742206).

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- sekä pohja- ja pintavesitutkimukset

Maaperään oli joutunut lämmitysöljysäiliön vuodon seurauksena noin 1000 litraa kevyttä polttoöljyä. Kohteessa toteutetun massanvaihdon yhteydessä pilaantuneita maa-aineksia kaivettiin piha-alueelta poistetun lämmitysöljysäiliön ympäriltä, autokatoksen itäpuolelta, yhteensä noin 60 m² kaivualueelta. Pilaantuneiden maa-ainesten kuormapitoisuus työnaikaisten seurantanäytteiden perusteella 8 596 mg/kg, koostuen pääasiassa öljyhiilivetyjakeista C₁₀-C₄₀. Poistetut pilaantuneet maa-ainekset sisälsivät laskennallisesti öljyhiilivetyjä noin 850 kiloa.

Ramboll Finland Oy:n tekemien tutkimuksien mukaan kaivualueen pohjan jäännösnäytteissä RF24, RF36, RF45 (syvyys n. 3,8 metriä) sekä kaivualueen länsi- ja luoteisseinämän jäännösnäytteissä RF17, RF33, RF34, RF39, RF40, RF49 (syvyysväli 2,0-3,8 m) todettiin VNä 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearovt ylittäviä keskiraskaiden (>C₁₀-C₂₁) öljyhiilivetyjakeiden pitoisuuksia 12 000-46 000 mg/kg. Lisäksi näytteissä todettiin alemmat ja osin ylemmät ohjearovt ylittäviä raskaiden öljyjakeiden (>C₂₁-C₄₀) pitoisuuksia 930-4200 mg/kg.

Näytteissä RF37 ja RF35 todettiin lisäksi kevyitä hiilivetyjakeita (C_5 - C_{10}) ylemmän ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina (581-781 mg/kg) sekä BTEX-yhdisteitä alemman ja osin ylemmän ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina (bentseeni 0,35-0,73 mg/kg; tolueeni 8,8-14 mg/kg; etyylibentseeni 7,5-12 mg/kg ja ksyleenit 46-71 mg/kg).

Ramboll Finland Oy toteutti alueella tarkentavia kairatutkimuksia 1.10. ja 9.10.2025, koska kaikkea öljy-yhdisteillä pilaantunutta maa-ainesta ei voitu poistaa kohteesta rakennusteknisistä syistä johtuen.

Tutkimuksissa autokatoksen seinälinjan edustalle (kaivannon länsireuna) sijoitetussa kairatutkimuspisteessä KP5 todettiin syvyydellä 2,0-2,5 m VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittävä keskiraskaiden öljyjakeiden ($>C_{10}$ - C_{21}) pitoisuus 9 900 mg/kg sekä alemman ohjearvon ylittävä raskaiden öljyjakeiden ($>C_{21}$ - C_{40}) pitoisuus 1 000 mg/kg. Samalta alueelta otettiin syvyydeltä 2,0-2,1 m lapionäyte LN1, jossa todettiin alemman ohjearvon ylittävä keskiraskaiden öljyjakeiden pitoisuus 700 mg/kg. Massanvaihtokaivannon keskelle sijoitetussa tutkimuspisteessä KP1 todettiin 5,0-6,0 m syvyydellä alemman ohjearvon ylittävä keskiraskaiden öljyjakeiden pitoisuus 380 mg/kg.

Maaperän pilaantuneisuus ja pohjaveden puhdistustarve

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohteessa oli maaperän puhdistustarve maaperään vuotaneen lämmitysöljyn takia. Kohteessa toteutettiin maaperän puhdistustoimenpiteitä, mutta rakennusteknisistä syistä kohteeseen jäi öljyhiilivetytypitoisia maa-aineksia. Maaperään jääneistä kohonneista öljyhiilivetytypitoisuuksista ei arvioida aiheutuvan merkittävää ympäristö- tai terveyshaittaa kohteen nykyiselle asuinkäytölle, alueen naapurustolle tai muulle lähiympäristölle. Laaditun riskinarvion perusteella kohteessa ei arvioida olevan tarvetta riskinhallintatoimenpiteille tai jälkitarkkailulle, mikäli kohteen nykyinen käyttömuoto ei muutu. Kohteessa ei arvioida olevan maaperän lisäpuhdistustarvetta. Alueen maaperään jääneisiin kohonneista öljyhiilivetytypitoisuuksia sisältäviin maa-aineksiin kohdistuu käyttörajoite.

Ilmoituksessa on arvioitu pilaantuneen alueen pinta-alan olevan 35 m² ja alueelta kertyvän pilaantuneiden maa-ainesten määräksi 130 m³.

Puhdistamistarpeen arviointi

Laaditun käsitteellisen mallin perusteella riskinarviossa tarkasteltiin laadullisesti sekä laskennallinen (SOILIRISK-laskenta) seuraavia riskitekijöitä:

- Öljyhiilivetyjen kulkeutuminen pohjaveden välityksellä naapurikiinteistöjen alueelle ja Lieksanjoen pintaveteen.
- Öljyhiilivetyjen haihtuminen maaperästä omakotitalon varastotilan sisäilmaan, öljyhiilivedyille altistuminen sisäilman välityksellä.
- Öljyhiilivetyjen kulkeutuminen pohjaveden välityksellä kohdekiinteistön asuintilojen alapuolelle, öljyhiilivetyjen haihtuminen pohjavedestä asuintilojen sisäilmaan, altistuminen sisäilman välityksellä.

Suoritetun laskennallisen tarkastelun perusteella öljyhiilivetyjä ei arvioida kulkeutuvan pohjaveden välityksellä olennaisesti kohonneina pitoisuuksina naapurikiinteistöjen alueelle eikä maaperän pilaantuminen ole mahdollista naapurikiinteistöjen alueella öljyhiilivetyjen kulkeutumisen seurauksena. Tarkastelun perusteella maaperään vuotaneen kevyen polttoöljyn sisältämät BTEX-yhdisteet voivat kulkeutua pohjaveden välityksellä lievästi kohonneina pitoisuuksina naapurikiinteistöjen alueelle, aiheuttaen mahdollisesti paikallisesti pohjaveden laadun heikkenemistä. Alueen pohjavettä ei kuitenkaan hyödynnetä talousvetenä tai kasteluvetenä, joten mahdollisesta pohjaveden laadun heikkenemisestä ei arvioida olevan vaikutusta naapurikiinteistöjen käytölle.

Öljyhiilivetyjä ei arvioida kulkeutuvan kohonneina pitoisuuksina Lieksanjoen pintaveteen, eikä öljyhiilivedyille altistumista arvioida tapahtuvan pintaveden välityksellä.

Laskennallisen tarkastelun perusteella öljyhiilivetyjä voi haihtua varastotilan alapuolisesta maaperästä sisäilmaan sellaisina pitoisuuksina, että varastotilassa voidaan havaita hajuhaittaa.

Varastotilassa oleskelu arvioidaan kuitenkin lyhytaikaiseksi ja sisäilman laskennallisista haitta-ainepitoisuuksista ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa 2 h/vrk altistumisajalla laskettuna. Lisäksi todelliset sisäilman öljyhiilivetypitoisuudet ovat todennäköisesti alhaisempia kuin laskennalliset pitoisuudet, koska huonetilaan muodostuu vuotoilmareittejä, joita käytetty SOILIRISK-laskenta ei huomioi. Pienikokoisen varastotilan (noin 30 m³) ilmanvaihto tehostuu merkittävästi mm. varaston oven aukaisun yhteydessä, jolloin sisäilman

haitta-ainepitoisuudet laimenevat oven ulkopuolelta virtaavan ulkoilman kanssa. Varastotilaan maaperästä mahdollisesti haihtuvista öljyhiilivedyistä ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa nykyisessä asuinkäytössä.

Öljyhiilivetyjä ei arvioida kulkeutuvan pohjaveden välityksellä omakotitalon asuintilojen alapuolelle sellaisina pitoisuuksina, jotta haitta-aineita voisi haihtua pohjavedestä asuintilojen sisäilmaan havaittavina / haitallisina pitoisuuksina.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohteen puhdistustavoitetasona oli puhdistaa vahinkopaikan maaperä VNa 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot allittavan pitoisuustasoon, sillä kohteessa sijaitsee käytössä oleva asuinkiinteistö.

Maaperään jääneistä kohonneista öljyhiilivetypitoisuuksista ei arvioida aiheutuvan merkittävää ympäristö- tai terveyshaittaa kohteen nykyiselle asuinkäytölle, alueen naapurustolle tai muulle lähiympäristölle. Laaditun riskinarvion perusteella kohteessa ei arvioida olevan tarvetta riskinhallintatoimenpiteille tai jälkitarkkailulle, mikäli kohteen nykyinen käyttömuoto ei muutu. Kohteessa ei arvioida olevan tarvetta maaperän lisäpuhdistukselle.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Ilmoituksen mukaan maaperän puhdistustyöt toteutettiin massanvaihtona. Puhdistustyö toteutettiin lämmitysöljysäiliön poiston yhteydessä, joka edellytti maankaivutoimenpiteitä. Tällä perusteella massanvaihto katsottiin kohteeseen parhaiten soveltuvaksi puhdistusvaihtoehdoksi huomioiden öljyvahingon kiireellisyys.

Työn toteuttaminen

Ilmoituksessa kerrotaan, että kohteen pilaantuneen maaperän puhdistustoimenpiteet toteutettiin massanvaihdolla 17.–19.9.2025. Toteutetun massanvaihdon yhteydessä pilaantuneita maa-aineksia kaivettiin piha-alueelta poistetun lämmitysöljysäiliön ympäriltä, autokatoksen itäpuolelta, yhteensä noin 60 m² kaivualueelta. Pilaantuneita maa-aineksia poistettiin noin 2,0–3,8 m syvyydeltä ympäröivän maanpinnan tasosta.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Ilmoituksen liitteenä olevan toimenpideraportin mukaan puhdistustoimenpiteiden aikana kohteesta poistettiin öljyhiilivedyillä pilaantuneita maa-aineksia yhteensä 97,82 tonnia (2 kasettikuormaa). Pilaantuneiden maa-ainesten kuormapitoisuus työnaikaisten seurantanäytteiden perusteella 8 596 mg/kg, koostuen pääasiassa öljyhiilivetyjakeista C₁₀-C₄₀. Poistetut pilaantuneet maa-ainekset sisälsivät laskennallisesti öljyhiilivetyä noin 850 kg.

Pilaantuneet maa-ainekset toimitettiin jatkokäsittelyyn Lassila & Tikanojan Oyj:n Riikinnevan jätekeskukseen Leppävirralle, siirtoasiakirjoin varustettuna (2 kpl / kuorma).

Puhdistustöiden yhteydessä kaivualueelle ei suotautunut vettä, joten kohteessa ei ollut tarvetta kaivantoveden pumppaukselle tai käsittelylle.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Ilmoituksen mukaan puhdistustoimenpiteiden aikana ei havaittu pilaantuneiden maa-ainesten pölyämistä tai haitta-aineiden leviämistä muulla tavoin puhdistettavan alueen ulkopuolelle. Pilaantuneiden maa-ainesten kuormat peitettiin pressuilla kuljetuksen ajaksi. Maaperän puhdistus oli normaalin maarakentamiseen verrattavaa toimintaa, josta ei aiheutunut haittaa ympäristölle. Toteutetuista toimenpiteistä ei myöskään aiheutunut merkittävää häiriötä naapurustolle tai läheiselle liikenteelle.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Ilmoituksen mukaan kaivumaiden haitta-aineiden pitoisuustasoa sekä maaperän pilaantuneisuuden rajautumista seurattiin kaivannon seinämistä ja pohjasta sekä kaivumaista otetuin seurantanäyttein. Lisäksi haitta-aineiden esiintymistä maa-aineksissa seurattiin aistinvaraisin havainnoin. Puhdistustoimenpiteiden aikana kohteesta otettiin yhteensä 54 kpl maanäytteitä (RF1-RF54), joista 37 kpl edustaa kaivantojen seinämien ja pohjan jäännöspitoisuuksia. Lisäksi kaivutöiden jälkeen tehdyssä rajaavassa kairatutkimuksessa otettiin maanäytteitä yhteensä 17 kpl. T

Kaikista otetuista näytteistä tehtiin aistinvaraiset havainnot (ulkonäkö, haju) pilaantuneisuudesta. Lisäksi 15 maanäytteestä analysoitiin haihtuvien hiilivety-yhdisteiden pitoisuutta PID-mittarilla, sekä 17 näytteestä analysoitiin kokonaishiilivetypitoisuus PetroFLAG-kenttäanalysaattorilla.

Näytteistä tutkittiin laboratoriossa öljyhiilivedyt C_5 - C_{10} , BTEX-yhdisteet, öljyhiilivedyt C_{10} - C_{40} . Lisäksi tehtiin öljyhiilivetyfraktiointi.

Kaivualueen pohjan jäännösnäytteissä RF24, RF36, RF45 (syvyys n. 3,8 metriä) sekä kaivualueen länsi- ja luoteisseinämän jäännösnäytteissä RF17, RF33, RF34, RF39, RF40, RF49 (syvyysväli 2,0-3,8 m) todettiin VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvot ylittäviä keskiraskaiden ($>C_{10}$ - C_{21}) öljyhiilivetyjakeiden pitoisuuksia 12 000–46 000 mg/kg. Lisäksi näytteissä todettiin alemmat ja osin ylemmät ohjearvot ylittäviä raskaiden öljyjakeiden ($>C_{21}$ - C_{40}) pitoisuuksia 930-4200 mg/kg. Näytteissä RF37 ja RF35 todettiin lisäksi kevyitä hiilivetyjakeita (C_5 - C_{10}) ylemmän ohjearvon ylittävänä pitoisuuksina (581-781 mg/kg) sekä BTEX-yhdisteitä alemman ja osin ylemmän ohjearvon ylittävänä pitoisuuksina (bentseeni 0,35-0,73 mg/kg; tolueeni 8,8-14 mg/kg; etyylibentseeni 7,5-12 mg/kg ja ksyleenit 46-71 mg/kg).

Kaivualueelta otettujen jäännöspitoisuusnäytteiden pitoisuudet alittavat muilta osin VNa 214/2007 mukaiset kynnys- ja ohjearvot.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Ilmoitus sisältää puhdistamisvaiheen kirjanpidon ja raportoinnin

Kuuleminen ja lausunnot

Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja eikä kuultavia asianosaisia ole.

Kunnan viranomaisten kuuleminen

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on pyytänyt 27.11.2025 sähköpostitse kannanottoa Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta nyt puheena olevasta pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevasta ilmoituksesta.

Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 28.11.2025 sähköpostitse antamassaan vastineessaan ilmoittanut, ettei se katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa tekemästä PIMA-ilmoituksesta.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on tarkastanut Lieksan kaupungissa sijaitsevaa kiinteistöä 422-010-0014-0001 koskevan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Jatkotoimenpiteet

1. Puhdistetun alueen maankäytön muuttuessa maaperän ja pohjaveden puhdistustarve tulee arvioida uudelleen.
2. Puhdistetulle alueelle mahdollisesti suunnitelluista ja toteutettavista maanrakennustoimenpiteistä tulee ilmoittaa hyvissä ajoin ennakolta Lupa- ja valvontavirastolle ja Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen puhdistettavalla alueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei ympäristönsuojelulain luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetyn maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää nämä PIMA-asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esimerkiksi maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläölovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Pelastuslain (379/2011) 111 a § tarkoittamalla öljyvahingon jälkitorjuntatyöllä ei saavutettu vahingon seurauksena pilaantuneen maaperän puhdistamisen tavoitteita. Maaperään jäi öljy-yhdisteitä, joiden jäännöspitoisuuden aiheuttama riski ympäristölle ja terveydelle arvioitiin ympäristönsuojelulain (527/2014) ja valtioneuvoston asetuksen 214/2007 tarkoittamalla tavalla.

Asia on ratkaistu ELY-keskuksessa asianosaista kiinteistönomistajaa kuulematta, koska kuuleminen on ollut tarpeetonta. Hallintolaki (434/2003) 34 § 2.mom. kohta 5. Kiinteistön omistaja on ilmoittajana ollut tietoinen puhdistustyön toteuttamisesta kiinteistöllään.

Ilmoituksen liitteenä on esitetty kiinteistön omistajan Ramboll Finland Oy:lle osoittama 1.12.2025 päivätty valtuutus maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen laatimiseksi.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaa tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet*). Maaperän puhdistus on toteutettu

ympäristönsuojelulain mukaisesti noudattaen edellä mainittua varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta.

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään.

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan.

Jätelain (646/2011) 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on vaadittu pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (978/2021) 40 §:ssä.

Ilmoituksen mukaisessa maaperän puhdistuksessa on noudatettu edellä

esitettyjä jätelainvaatimuksia.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavalta alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä ne aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Ilmoituksen liitteenä olevalla kirjanpidolla ja raportilla on esitetty tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet riittävällä tarkkuudella.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 720 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista 2025 (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 9 tuntia

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoittaja (kirjallisesti)

Asiamies: Ramboll Finland Oy (sähköisesti)

Tiedoksi

Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Pohjois-Karjalan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ja Lieksan kaupungin verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI-tietojärjestelmä).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella. Lisätietoa asiasta antaa ympäristöasiantuntija Petri Naumanen petri.naumanen@ely-keskus.fi ja ympäristöasiantuntija Pauliina Palmgren pauliina.palmgren@ely-keskus.fi

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Petri Naumanen ja ratkaissut ympäristönsuojelu ja vesienhoito -yksikön päällikkö Ari Heiskanen.

Liitteet

- Liite 1. Valitusosoitus
- Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Tämä asiakirja POKELY/1276/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1276/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Naumanen Petri 09.12.2025 07:25

Ratkaisija Heiskanen Ari 09.12.2025 07:24